

Tržiški muzej

Muzejska 11

4290 Tržič

T: 04 59 23 810

F: 04 59 23 811

www.trziski-muzej.si

**TRŽIŠKI MUZEJ
VSEBINSKO POROČILO ZA OBČINSKI SVET OBČINE TRŽIČ
ZA LETO 2013**

**Jana Babšek,
univ. dipl. zgod.
direktorica**

Tržič, maj 2014

PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI JAVNEGA ZAVODA TRŽIŠKI MUZEJ

Tržiški muzej opravlja javno službo varstva kulturne dediščine za območje Občine Tržič na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine¹ (Uradni list RS, št. 16/08), Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 53/07) in Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Tržiški muzej (Uradni list RS št. 2/2012).

Javni zavod skrbi za **prepoznavanje, ohranjanje in predstavljanje premične kulturne, žive, tehniške in naravne dediščine**. Za vsa ta področja gradivo **evidentiramo, pridobivamo, hranimo** ter **varujemo**.

GLAVNI PROJEKTI TRŽIŠKEGA MUZEJA V LETU 2013

V letu 2013 je potekala programska prenova v treh dislociranih enotah Tržiškega muzeja.

POLLAKOVA KAJŽA

Najpomembnejši in največji projekt je zagotovo **prenova stalne razstave čevljarske zbirke**. Na podlagi uspešne prijave na javni razpis, je Tržiški muzej meseca junija 2013 z Ministrstva za kulturo prejel pogodbo o financiranju javnega zavoda, ki je pridobil status pooblaščenega muzeja v letu 2013 za opravljanje državne muzejske službe na področju zgodovine in etnologije, s tem pa sredstva v skupni višini 37.000 EUR in možnosti za delo na obnovi čevljarske zbirke, kot najbolj reprezentativne zbirke našega muzeja. Enak obseg sofinanciranja s strani Ministrstva za kulturo je bil muzeju za prenovu stalne razstave čevljarstva odobren tudi za leto 2014. Organizirali smo študijsko skupino za prenovu zbirke, v katero smo z brezplačno muzejsko kadrovske izmenjavo pritegnili največje strokovnjake s področja muzealstva na Slovenskem in pričeli z vsebinskim in prostorskim načrtovanjem prenove stalne razstave zbirke, ki je bila prepoznana kot zbirka, ki je pomembna za celoten slovenski prostor. Razstava bo predvidoma odprta 7. septembra 2014, s tem bomo tudi obeležili 50-letnico Tržiškega muzeja.

Od večjih projektov je potrebno omeniti tudi **postavitev Slovenskega smučarskega muzeja**, ki ga je finančno podprla ustanoviteljica Občina Tržič. Sodelavci muzeja smo skupaj z zunanjim strokovnjaki v letu 2013 vsebinsko in organizacijsko pripravljali tudi prenovu te zbirke.

FUŽINA IN KOVAČNICA GERMOVKA

Tržiški muzej se je v letu 2013 prijavil na projektni razpis Ministrstva za kulturo, ki je z 2000 EUR podprlo izvedbo prostorske instalacije »Paradiž« sodobnega umetnika Mateja Andraža Vogrinčiča v dislocirani enoti Tržiškega muzeja - Germovki.

Za izvedbo prostorske postavitve so sodelavci muzeja prostor očistili, opravili konservatorska dela, brezplačno pridobili kritino za streho, ki je bila tudi popravljena, obnovili okenske mreže, skratka objekt usposobili za obiskovalce. S tem smo obvarovali pomemben spomenik tehnične dediščine pred propadanjem in pridobili zanimiv razstavnici in prireditveni prostor za poletno obdobje.

KURNIKOVA HIŠA

V letu 2013 je bil v Tržiškem muzeju po dolgoletnem premoru zaposlen dr. Bojan Knific, obenem smo ponovno uvedli kustodiat za etnologijo. Glede na naravo muzeja, kjer

prevladujejo etnološke zbirke, je bila ta kadrovska dopolnitev nujna. Eden prvih projektov novega kustodiata je bila osvežitev stalne razstave etnološke zbirke bivanjske kulture v 19. in 20. stoletju v Kurnikovi hiši. Razstavni eksponati so bili ponovno odbrani in na novo kontekstualizirani. Vsi razstavni prostori Kurnikove hiše so odslej opremljeni z razlagalnimi legendami v treh jezikih: slovenskem, angleškem in nemškem, kar omogoča obiskovalcem samostojni ogled Kurnikove hiše.

KONCENTRACIJSKO TABORIŠČE LJUBELJ

Opravili smo konservatorske posege na razstavljenih muzejskih predmetih v Spominski sobi Koncentracijskega taborišča Ljubelj.

DEJAVNOSTI NA PODROČJU ZBIRALNE POLITIKE TRŽIŠKEGA MUZEJA

Kot je bilo načrtovano smo v letu 2013 sprejeli nov **pravilnik o zbiralni politiki**.

Zaradi stalne razstave čevljarske zbirke smo pričeli **sistematično zbirati predmete na terenu**. Pričeli smo s projektom **zbiranja pričevanj na terenu, povezanih s čevljarsko tradicijo Tržiča**. Pričevanja zbira etnolog Tržiškega muzeja dr. Bojan Knific. Za pomoč in popularizacijo projekta smo organizirali skupino prostovoljcev v povezavi z Ljudsko univerzo Tržič.

KONSERVATORSKA IN RESTAVRATORSKA DEJAVNOST

V skladu s **konservatorskim načrtom** postopno urejamo depojske prostore v osrednjih muzejskih prostorih v Pollakovi kajži. Sprva smo se posvetili urejanju klimatskih razmer. Zaradi prenove čevljarske in smučarske zbirke je potekalo intenzivno konservatorsko delo na predmetih obeh zbirk.

Zaradi dolgoletne odsotnosti vsakršne aktivnosti v dislocirani enoti Tržiškega muzeja **Fužini Germovki** je konservator Tržiškega muzeja opravil obsežne konservatorske posege na tej dislocirani enoti, kar je vključevalo zagotovitev ustreznih prostorskih pogojev in primarno konservacijo nekaterih predmetov. Konservatorske posege je muzejski konservator/restavrador opravil tudi za zunanjega naročnika Občino Tržič, konserviral je **lokomobilo**, pomemben lokalni spomenik tehniške dediščine.

ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI JAVNOSTI

Na področju dostopnosti muzejskega gradiva in vedenja o njem smo v letu 2013 opravljali naslednje dejavnosti:

- organizacija tematskih razstav: ob gregorjevem, 120. obletnici gasilstva, prazniku mineralov in fosilov, 200. obletnici rojstva zdravnika Tomaža Pirca, Šušarski nedelji, v prednovoletnem času;
- pedagoška dejavnost: povezali smo se z osnovnimi šolami in vrtci pri pripravah prenovljenih pedagoških vsebin;
- gostovanja muzeja v šolah in vrtcih z delavnicami »Muzej na obisku«;
- nove programe smo predstavili na učiteljskih zborih in po posameznih šolskih aktivih, učitelje smo prosili za komentarje in evalvacijo programov;
- sodelovali smo z društvu upokojencev, varstveno-delovnim centrom v Tržiču, kjer so zaposleni odrasli ljudje z motnjami v razvoju, z Mladinskim centrom Tržič, ki ga vodi Center za socialno delo Tržič idr.;

- organizirali smo skupino prostovoljcev, za katere smo v sodelovanju z Ljudsko univerzo organizirali izobraževanja za seznanitev s strokovnim muzejskim delom.

OBČASNE RAZSTAVE

Gostujoče razstave

Z razstavo Zakladi Gorenjske, skupnim projektom vseh gorenjskih muzejev, smo gostovali v Kranjski gori, Radovljici, Kamniku, Velenju, Ormožu, Tržiču in Šentjanžu v Rožu na avstrijskem Koroškem.

Galerijske razstave

V galeriji Atrij Občine Tržič muzej organizira mesečne galerijske razstave lokalnih umetnikov. V letu 2013 je začel delovati galerijski svet, ki je pripravil program za prihodnje leto.

Odprtih je bilo 11 razstav.

VKLJUČEVANJE DEDIŠČINE V GOSPODARSKI RAZVOJ IN V DRUŽBENO ŽIVLJENJE

S priložnostnimi dejavnostmi in razstavami se je Tržiški muzej priključil vsem najpomembnejšim lokalnim turističnim prireditvam, sodelujemo v turističnem projektu Zelena kartica Gorenjske. Sodelujemo tudi z izobraževalnimi institucijami.

V prednovoletnem času smo pripravili niz prazničnih prireditev namenjenih popularizaciji muzeja in širjenju muzejske publike s pripovedovalskim večerom, dobrodelno dražbo za otroke iz socialno ogroženih družin in pohodom kolednikov, s petjem koledniških pesmi.

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

CILJI ZA LETO 2013

Tržiški muzej si je na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine in Nacionalnega programa za kulturo iz osnutka 2012-2015 postavil naslednje cilje:

1. Spodbujanje vključevanja dediščine v gospodarski razvoj in v družbeno življenje s sodelovanjem pri turističnih prireditvah, razvijanje zavedanja o kulturni dediščini kot viru za trajnostni razvoj in kakovost življenja v lokalni skupnosti s predstavitvami kulturne dediščine ob dnevih posvečenih kulturni dediščini.
2. Podpreti vzpostavitev sodobnih sistemov upravljanja in dokumentiranja premične kulturne dediščine v skladu z mednarodnimi priporočili in standardi, kot ene temeljnih nalog javne službe, s pomočjo povečanja števila evidentiranih enot muzejskega gradiva in digitaliziranja dokumentacije, postopno digitalizacijo gradiv, v določenem času izvesti inventarni popis vseh muzejskih zbirk.
3. Izboljšati dostopnost do kulturne dediščine in komunikacijskega potenciala kulturne dediščine. Vključevanje posameznikov in lokalne skupnosti, sodelovanje z javnimi, strokovnimi in institucionalnimi sodelavci. Spodbujanje k javni dostopnosti. Pospesevanje vključevanja tradicionalnih ljudskih znanj v teme vseživljenjskega izobraževanja kot obliko povezovanja med muzeji, knjižnicami in izobraževalnimi ustanovami. Ta cilj smo nameravali doseči z omogočanjem

dostopa do muzejskega gradiva najširši javnosti, razstavami in povečanjem števila obiskovalcev.

4. Spodbujati vključevanje dediščine v vzgojno-izobraževalni sistem ter sodelovanje z izvajalci s področja izobraževanja. Zagotoviti, da se kulturna dediščina vključi v predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje. Za to so nujni usposobljeni kadri v vzgojno-izobraževalnih zavodih in kulturnih institucijah. Spodbujati je potrebno medinstitucionalne projekte med kulturo in izobraževanjem z namenom, da pasivni opazovalci dediščine postanejo njeni aktivni deležniki, poznavalci, varuhi in promotorji.

POROČILO USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

PROGRAM DELA	2013
Število popisanih enot ob inventarnem popisu	14895
Število enot – vhodni obrazci	987
Število enot – akcesijska knjiga	2597
Število inventariziranih enot	4958
Število digitaliziranih enot v sistemu Galis	11778
Število konserviranih/ restavriranih predmetov	163
Število dogodkov ob turističnih prireditvah	9
Število občasnih razstav	16
Število medinstitucionalnih razstav – Zakladi muzejev Gorenjske	6
Število pedagoških programov	4
Število ponovitev pedagoških in andragoških programov	17
Število obiskovalcev	7256
Število prodanih vstopnic	403
Prihodek od vstopnine	1938 EUR
Število obiskov spletnih strani	47007

PRIMERJAVA OCENE USPEHA MED LETI 2012 IN 2013

PROGRAM DELA	2012	2013
Število popisanih enot ob inventarnem popisu	0	14895
Število enot – vhodni obrazci	1391	987
Število enot – akcesijska knjiga	Ni podatka	2597
Število inventariziranih enot	2789	4958
Število digitaliziranih enot	Ni podatka	11778
Število konserviranih/ restavriranih	135	163

predmetov		
Število dogodkov ob turističnih prireditvah	3	9
Število občasnih razstav	16	22
Število medinstitucionalnih razstav – Zakladi muzejev Gorenjske	0	6
Število pedagoških programov	4	4
Število ponovitev pedagoških in andragoških programov	32	17
Število obiskovalcev	14505	7256
Število prodanih vstopnic	370	403
Prihodek od vstopnine	1607 EUR	1938 EUR
Število obiskov spletnih strani	Ni podatka	47007

RAČUNOVODSKE INFORMACIJE

1. Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Zavod opravlja muzejsko dejavnost, ki je v celoti opredeljena kot javna služba.

2. Nameni, za katere so bile oblikovane dolgoročne rezervacije ter oblikovanje in poraba dolgoročnih rezervacij po namelih

Zavod nima oblikovanih dolgoročnih rezervacij.

3. Poslovni izid

Zavod je poslovno leto zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 6.773,18 €.

4. Metoda vrednotenja dokončanih izdelkov in zalog nedokončane proizvodnje

Zavod nima zalog dokončanih izdelkov in zalog nedokončane proizvodnje.

5. Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oz. razlogih za neplačilo

Na kontih skupine 12 so knjižene terjatve do kupcev v višini 109,00 €. Dolžnikom so bili poslani IOP obrazci.

Na kontih skupine 13, preplačila dobaviteljem se izkazuje stanje 0,09 €, preplačilo Zavarovalnici Maribor.

Na kontih skupine 14 so vknjižene terjatve do:

Občine Tržič za:

- obresti na zakladniškem podračunu v višini 25,16 €,
- decembrske plače v višini 9.440,07 €,
- plačo javnega delavca v višini 45,49 €,
- neplačana izdana računa št. 11 in 24 v znesku 82,95 €.

Zavoda za zaposlovanje v znesku 912,03 € za plačo javnega delavca.

Vse evidentirane terjatve v skupini kontov 14, v skupnem znesku 10.505,72 € zapadejo v januarju 2014.

Na kontih skupine 17 je vknjižena terjatev iz naslova preveč plačanih davkov v višini 2,52 €.

6. Podatki o obveznostih

Na obveznostih so vknjižene naslednje obveznosti:

- do zaposlenih za decembrske plače in osebne prejemke v skupini kontov 21, ki znašajo 10.435,62 €,
- do dobaviteljev v višini 34.446,29 € v skupini kontov 22, za katere je rok plačila v letu 2014,
- do državnih institucij/obveznosti za dajatve in avtorske pogodbe, v skupini kotov 23, v višini 955,29 €,
- do Ministrstva za finance v višini 2,31 €, Ministrstva za notranje zadeve v višini 17,52 € in do proračunskih uporabnikov proračuna Občine (Knjižnice dr. Toneta Pretnarja), v znesku 2,86 € v skupini kontov 24.

7. Viri sredstev za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena osnovna sredstva

Vir sredstev se je v skladu s soglasjem župana oblikoval v skladu s Pogodbo o zagotavljanju muzejske dejavnosti kot javne službe. Tako je muzej v letu 2013 od Občine Tržič pridobil sredstva za nakup opreme 4.950,51 €, za nakup predmetov muzejske vrednosti 3.240,00 €, za investicijsko vzdrževanje ter izboljšave 11.806,55 €.

8. Naložbe prosto denarnih sredstev

Zavod ni nalagal prostih denarnih sredstev.

9. Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

V letu 2013 smo vknjižili nabavo sredstev v višini 8.704,30 € in sicer:

- računalniških programov → 1.977,98 €,
- opreme → 3.292,43 €,
- drugih opredmetenih osnovnih sredstev → 3.240,00 €,
- drobnega inventarja → 125,90 €,
- gradiva za splošno knjižnico → 69,99 €.

V letu 2013 smo odpisali za 510,69 € drobnega inventarja in za 2.274,28 € opreme.

10. Vrste postavk, ki so zajete v znesku, izkazanem na kontih zunajbilančne evidence

Zunajbilančno ni evidentiranih poslovnih dogodkov.

11. Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti

V našem zavodu v pretežnem delu uporabljamo osnovna sredstva, ki so že v celoti odpisana.

12. Prejeta sredstva iz javnofinančnih virov, ki ne povečujejo prihodkov

Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov v 16. členu določa, da se namenska sredstva za pridobitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev prejetih iz javnofinančnih virov NE izkazujejo kot prihodki, temveč povečujejo obveznost do vira sredstev. Muzejski eksponati se štejejo kot druga opredmetena osnovna sredstva in se knjižijo na konte v skupini 045, kar pomeni, da moramo imeti za nabavo teh zagotovljen vir sredstev na protikontih skupine 98.

13. Spremembe v vrednotenju računovodskih kategorij, ki so pomembno vplivale na primerljivost računovodskih izkazov med leti

V letu 2013 nismo izvajali sprememb v vrednotenju računovodskih kategorij, ki bi vplivale na primerljivost izkazov med leti.

Jana Babšek, univ.dipl.zgod.
direktorica